

Sygn. akt II Ca 775/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Cezary Klepacz**

Sędziowie: **SO Barbara Dziewięcka**

SO Teresa Strojnowska (spr.)

Protokolant: protokolant sądowy Agnieszka Baran

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 września 2013 r. w Kielcach

sprawy z powództwa J. P.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Jędrzejowie

z dnia 6 marca 2013 r., sygn. VI C 23/13

zmienia zaskarżony wyrok w punktach I (pierwszym) i III (trzecim) w ten sposób, że zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 15.000 (piętnaście tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 28 października 2011 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 30.000 (trzydzieści tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 24 września 2012 roku do dnia zapłaty, zamiast kwoty 45.000 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 22 lutego 2013 roku do dnia zapłaty; oddala apelację w pozostałej części, zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 193,50 (sto dziewięćdziesiąt trzy 50/100) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

II Ca 775/13	

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 marca 2013r. sygn. akt VIC 23/13 w sprawie z powództwa J. P. przeciwko pozwanemu (...) S.A. w W.o zapłatę, Sąd Rejonowy w Jędrzejowie VI Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą we Włoszczowie zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 45 000,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 22 lutego 2013r. do dnia zapłaty, ustalił, że pozwany ponosi odpowiedzialność za szkody będące następstwem wypadku z dnia 19 lipca 2011r., mogące się ujawnić u powoda w przyszłości, w pozostałym zakresie powództwo oddalił. Zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 6 667,00 zł tytułem kosztów procesu, nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Jędrzejowie kwotę 291,62 zł tytułem kosztów sądowych.

W uzasadnieniu sąd wskazał, że powód uczestniczył w wypadku drogowym, który miał miejsce w dniu 19 lipca 2011r. w miejscowości S., gmina J., gdzie jadący samochodem m-ki O. (...) nr rej. (...) J. C. nie ustąpił pierwszeństwa powodowi, kierującemu motocyklem m-ki S., w wyniku czego doszło do zderzenia obu pojazdów. Sprawca wypadku J. C. wyrokiem z dnia 24 listopada 2011r. wydanym przez Sąd Rejonowy w Jędrzejowie w sprawie IIK 774/11 został uznany za winnego zarzucanego czynu. Umowę obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej zawarł z pozwanym Zakładem (...).

W następstwie wypadku powód doznał licznych obrażeń ciała w postaci złamania wieloodłamowego panewki stawu biodrowego ze zwichnięciem centralnym biodra, złamanie 1/2 paliczka paznokciowego kciuka prawego, wieloodłamowe złamanie panewki lewego stawu biodrowego obejmującego kolumnę przednią i tylną z przemieszczonymi fragmentami pośrednimi w okolicy stropu panewki i w części tylnej.

Zastosowano operacyjne leczenie poprzez zespolenie tylnej krawędzi panewki i zespolenie na płytkę rekonstrukcyjną i 4 śruby oraz wyciąg bezpośredni – szynę ćwiczebną, w Szpitalu (...)we W., na Oddziale Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej, gdzie po zdarzeniu powód został przewieziony i przebywał tam w okresie od 19 lipca 2011r. do 23 września 2011r.

Kolejny raz powód był hospitalizowany w okresie od 23 stycznia 2012r. do 7 lutego 2012r. w Klinice (...) w O., gdzie operacyjnie usunięto płytkę zespalającą.

W okresie od 20 lutego 2012r. do 14 marca 2012r. powód odbył rehabilitację w ramach prewencji rentowej (...). Kolejną rehabilitację przeszedł w okresie od 23 kwietnia 2012r. do 8 maja 2012r.

Leczenie szpitalne trwało łącznie 102 dni, poszpitalne trwa do chwili obecnej, polega na okresowej rehabilitacji ambulatoryjnej, badaniach kontrolnych w poradni ortopedycznej..

Dolegliwości bólowe o największym nasileniu powód odczuwał w okresie 14 – 21 dni od wypadku, ból o natężeniu średnim utrzymywał się w okresie do października 2011r., co było spowodowane rodzajem zastosowanego leczenia, w postaci zabiegu operacyjnego i wyciągu bezpośredniego za lewą kość udową. Dolegliwości odczuwane w tym czasie nie miały stałego charakteru, ulegały stopniowemu nasileniu, a pod wpływem przyjmowanych leków przeciwbólowych zmniejszały się. Ponownie zwiększyły się po zabiegu operacyjnym usunięcia materiału zespalającego. W czasie leczenia i rehabilitacji powód wymagał opieki osób trzecich. Obecnie u powoda występuje ograniczenie ruchomości lewego stawu biodrowego, nieznaczne ograniczenie zgięcia w stawie międzypaliczkowym kciuka ręki prawej, dolegliwości bólowe kończyny dolnej związane z jej przeciążeniem i zmianami pogodowymi. Pozostałością jest również rozległa blizna pooperacyjna w okolicy lewego biodra. Skutki wypadku mają charakter trwałe. Rokowania na przyszłość są złe z uwagi na charakter doznanego uszkodzenia lewego stawu biodrowego oraz prawdopodobieństwo rozwoju wtórnych zmian zwyrodnieniowych. Z upływem czasu funkcja podpórca i lokomocyjna lewego stawu biodrowego będzie ulegała stopniowo pogarszaniu, ulegną nasileniu dolegliwości bólowe, co może spowodować konieczność endoprotezoplastyki lewego stawu biodrowego. Nie ulegnie wygojeniu niezrośnięte złamanie lewej gałęzi kości łonowej, chociaż nie powinno to wywoływać dolegliwości bólowych i ograniczeń funkcjonalnych.

J. P. przed wypadkiem prowadził własną działalność gospodarczą – agencję ochrony. Na skutek wypadku ograniczył wykonywanie tych czynności. Skutki wypadku ograniczyły jego aktywność i sprawność fizyczną, która uprawiał, min. gra w piłkę, wspinaczka. Dłuższa jazda samochodem powoduje dolegliwości bólowe, które występują także przy zmianach pogody, dłuższym chodzeniu, przebywaniem w jednej pozycji. Pismem z dnia 27 września 2011r. powód zgłosił do pozwanego szkodę i zażądał odszkodowania tytułem zadośćuczynienia w wysokości 300 000,00 zł. Pozwany przyjął odpowiedzialność za szkodę i wypłacił powodowi tytułem zadośćuczynienia kwotę 45 000,00 zł. Powód w pozwie wystąpił o zasądzenie dodatkowej kwoty w wysokości 15 000,00 zł, którą następnie w piśmie procesowym z dnia 12 września 2012r. rozszerzył do kwoty 55 000,00 zł.

W tak ustalonym stanie faktycznym, sąd uznał, że powództwo powoda jest uzasadnione do kwoty 45 000,00 zł. Zasądzona kwota jest adekwatna do doznanej przez powoda krzywdy, stopnia natężenia, czasu trwania dolegliwości bólowych, skutków i następstw doznanych przez powoda wskutek wypadku.

Ponieważ ustalenie wysokości odszkodowania nastąpiło według stanu istniejącego w dacie zamknięcia rozprawy tj. 22 lutego 2013r., również odsetki zasądził od tej daty. Ustalił także odpowiedzialność pozwanego za szkody będące następstwem wypadku z dnia 19 lipca 2011r., mogące ujawnić się u powoda J. P. w przyszłości. W pozostałej części powództwo oddalił jako nieuzasadnione. O kosztach procesu orzekł na podstawie art.102 kpc i obciążył nimi stronę pozwaną.

Powód J. P. złożył apelację od pkt I tego wyroku, w części dotyczącej terminu od którego zostały zasądzone odsetki ustawowe od zasądzonej kwoty 45 000,00 zł, zarzucając:

- naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię art.481 kc w zw. z art.817 § 1 kc, co spowodowało błędne zasądzenie odsetek od dnia 22 lutego 2012r., zamiast prawidłowo od dnia 28 października 2011r.

Skarżący podniósł, że zgodnie z treścią art.481 kc w zw. z art.817 § 1 kc odsetki od zasądzonej kwoty zadośćuczynienia winny być zasądzone od dnia 28 października 2011r., czyli po upływie 30 dni od daty zgłoszenia do pozwanego szkody. Powód zgłosił szkodę w piśmie z dnia 27 września 2011r. i zażądał wypłaty odszkodowania w wysokości 300 000,00 zł. Zdaniem skarżącego obowiązek zaspokojenia roszczenia o zadośćuczynienie z tytułu uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia nie staje się wymagalny dopiero z datą wyrokowania, lecz w terminie 30 dni od daty zgłoszenia szkody.

Wskazując na powyższe powód wniósł o:

- zmianę pkt I zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda odsetek ustawowych od kwoty 45 000,00 zł od dnia 28 października 2011r. zamiast od dnia 22 lutego 2012r. oraz zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Pozwany w odpowiedzi na apelację wniósł o odrzucenie apelacji powoda, ponieważ ten nie skapitalizował kwoty dochodzonych odsetek i nie uiścił stosownej opłaty od apelacji, zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego w kwocie 600,00 zł, ewentualnie o oddalenie apelacji powoda jako bezzasadnej i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego. Skoro sąd wydał wyrok po przeprowadzeniu postępowania dowodowego przyjmując stan istniejący w dacie zamknięcia rozprawy tj 22 lutego 2013r., to również prawidłowo od tej daty zasądził należne odsetki od zasądzonego roszczenia (art.316 kpc). Ponadto podniósł, że w toku postępowania przed sądem zostały ujawnione nowe okoliczności, w porównaniu do czasu prowadzonego postępowania likwidacyjnego i w takim przypadku, zdaniem pozwanego, z uwagi na treść art. 817 § 2 kc świadczenie powinno być spełnione w terminie 14 dni od dnia , w którym wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Nie ma racji pozwany, zarzucając, iż powód nie wskazał prawidłowo wartości zaskarżenia, nie uiścił należnej opłaty od apelacji, zatem winna być odrzucona.

Uszło uwadze pozwanego, że powód wezwany do prawidłowego oznaczenia wartości przedmiotu zaskarżenia w zarządzeniu z dnia 22 kwietnia 2013r., wskazał tę wartość na kwotę 7 725,21 zł, wyliczoną jako suma ustawowych odsetek od zasądzonej kwoty 45 000,00 zł za okres od 28 października 2011r. do 21 lutego 2013r. Uiścił także w terminie, zgodnie ze zobowiązaniem, opłatę od apelacji w kwocie 385,00 zł.

Apelacja jest częściowo uzasadniona.

Przepis art.817 § 1 kc ustanawia jeden termin spełnienia świadczenia wynoszący 30 dni od dnia otrzymania przez ubezpieczyciela zawiadomienia o wypadku, chyba , że strony w umowie ustalą inny termin. Jeżeli w tym terminie

wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia okaże się niemożliwe, ubezpieczyciel ma obowiązek spełnić w tym terminie bezsporną część świadczenia, a pozostałą w ciągu 14 dni od wyjaśnienia tych okoliczności. Niespełnienie świadczenia w tym terminie daje prawo żądania odsetek za opóźnienie.

Powód w piśmie z dnia 27 września 2011r. zawiadomił pozwanego o zaistniałym wypadku i zażądał odszkodowania tytułem zadośćuczynienia kwoty 300 000,00 zł za doznane obrażenia, cierpienia i ból jakich doznał w następstwie wypadku w dniu 19 lipca 2011r. w miejscowości S., gmina J., którego sprawcą był J. C., ubezpieczony od OC u pozwanego, Po otrzymaniu tego zawiadomienia w toku postępowania likwidacyjnego pozwany przyznał i wypłacił powodowi z tego tytułu kwotę 25 000,00 zł, o czym zawiadomił powoda w piśmie z dnia 20 października 2011r. oraz dalszą kwotę 20 000,00 zł, o czym zawiadomił powoda w piśmie z dnia 10 stycznia 2012r., pouczając jednocześnie, że na wypadek nie zaakceptowania wypłaconego odszkodowania, dalszych roszczeń powód może dochodzić na drodze sądowej. (akta szkody z dnia 19 lipca 2011r. Nr (...)).

Powód w pozwie z dnia 28 lutego 2012r., doręczonym pozwanemu w dniu 23 kwietnia 2013r., domagał się zasądzenia dalszej kwoty 15 000,00 zł do już wypłaconej przez pozwanego w wysokości 45 000,00 zł. W uzasadnieniu pozwu wskazał, iż należna, jego zdaniem kwota zadośćuczynienia za doznane cierpienie, ból i uszczerbek na zdrowiu, to suma 60 000,00 zł, a nie jak żądał w zawiadomieniu pozwanego o wypadku w piśmie z dnia 27 września 2011r. kwoty 300 000,00 zł.

J. P. rozszerzył powództwo do kwoty 55 000,00 zł w piśmie procesowym z dnia 12 września 2012r., na które pozwany udzielił odpowiedzi w piśmie z dnia 24 września 2012r., odmówił wypłaty żądanej kwoty 55 000,00 zł.

Termin spełnienia świadczenia wyznacza przede wszystkim treść zobowiązania.

Jeżeli nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania (art.455 kc). Z tą chwilą na dłużniku ciąży obowiązek niezwłocznego spełnienia świadczenia. Termin „niezwłocznie” oznacza termin realny, mający na względzie okoliczności miejsca i czasu. Nie można go utożsamiać z terminem natychmiastowym.

Uprawnienie wierzyciela do otrzymania odsetek za opóźnienie przewiduje art.481 kc, który stanowi, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności.

Powód ma rację zarzucając pozwanemu opóźnienie w spełnieniu świadczenia poczynając od dnia 28 października 2011r., lecz nie od całej zasądzonej w wyroku kwoty.

Słusznie podniósł w apelacji, że pozwany jako profesjonalista przeprowadzając postępowanie likwidacyjne, winien prawidłowo ustalić wysokość należnego odszkodowania tytułem zadośćuczynienia. Obecnie funkcja odszkodowawcza odsetek przeważa nad ich funkcją waloryzacyjną, zatem zasądzone odszkodowanie tytułem zadośćuczynienia winno określać datę należnych odsetek po upływie 30 dni od czasu zawiadomienia pozwanego o wypadku i żądaniu odszkodowania tj. od dnia 28 października 2011r. (por. wskazane w apelacji orz. SA w Warszawie z 28.10.2011r. VI ACa 247/2011). Orzeczenie sądu przyznające odszkodowanie tytułem zadośćuczynienia ma charakter deklaratoryjny, nie konstytutywny (por. wyr. SN z 18.02.2010r. II CSK 434/2009 Lex Polonica nr 3025449).

Należy także pamiętać o tym, że zobowiązania z czynów niedozwolonych są bezterminowe, dlatego też stan opóźnienia w ich wykonaniu pojawia się dopiero wtedy, gdy dłużnik nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela (art.455 kc).

W niniejszej sprawie powód w piśmie z dnia 27 września 2011r. zawiadomił pozwanego o wypadku i wezwał do wypłaty odszkodowania w kwocie 300 000,00 zł. Zatem dłużnik winien spełnić świadczenie zgodnie z treścią art.817 § 1 kc

w terminie 30 dni tj. do 27 października 2011r. Od dnia 28 października 2011r. pozostawał więc w zwłoce w kwocie ponad wypłacone powodowi odszkodowanie w łącznej wysokości 45 000,00 zł.

Uszło jednak uwadze powodowi, że w pozwie z dnia 28 lutego 2012r. domagał się zasądzenia od pozwanego już tylko kwoty 15 000,00 zł, a wysokość należnego odszkodowania tytułem zadośćuczynienia określił na kwotę 60 000,00 zł, nie jak w pierwszym piśmie, skierowanym do pozwanego z dnia 27 września 2011r., w którym żądane odszkodowanie określił na kwotę 300 000,00 zł.

W świetle takiego stanowiska powoda przedstawionego w pozwie, pozwany względem powoda pozostawał więc w zwłoce od 28 października 2011r. jedynie do kwoty 15 000,00 zł i dlatego w tej części sąd zmienił w pkt I wyroku datę należnych odsetek za zwłokę i od tej części zasądzonej kwoty tj. 15 000,00 zł jako termin należnych odsetek ustalił datę 28 października 2011r. Termin należnych odsetek od pozostałej zasądzonej w pkt I wyroku kwoty tj. 30 000,00 zł zmienił i ustalił datę należnych odsetek na dzień 24 września 2012r., bowiem powód rozszerzył powództwo do kwoty 55 000,00 zł w toku procesu, w piśmie z dnia 12 września 2012r., dołączył dowód nadania pisma w dniu 13 września 2013r. Nie przedstawił dowodu doręczenia tego pisma pozwanemu. W odpowiedzi na rozszerzone żądanie pozwu, pozwany wypowiedział się w piśmie z dnia 24 września 2012r., odmówił wypłaty żądanej kwoty. Tak więc co najmniej od tej daty pozwany pozostawał w zwłoce i dlatego od tej daty sąd zasądził należne ustawowe odsetki

W pozostałym zakresie apelację powoda oddalił jako bezzasadną.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu dokonano na podstawie art. 98 kpc w zw. z art.108 kpc, z uwagi na wynik procesu, zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 193,50 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego .

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy w Kielcach na podstawie art.386 § 1 kpc orzekł jak w sentencji wyroku.

Zarządzenie:

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć

- pełn. pow. adw. M. C.i pełn. pozw. r. pr. S. S.